

## טבילת פטמות או ריסוס בתמיסת חיטוי

- ה. הכוסית נשמטת מהידיים ונופלת ;
1. טיפול בכוסית וניקויה אחרי כל חליבה.
  3. היגיינה לקויה
  - א. הכוסית על תוכנה משמשת גורם הדבקה לפטמות בריאות אחרי מגעה עם פטמות נגועות ;
  - ב. חדירת זבל ושתן לכוסית פנימה ;
  - ג. הכוסית מזדהמת עם נפילתה על הרצפה.
- עם האמור לעיל כדאי לבדוק ביסודיות :
- אם הריסוס אינו עדיף על הטבילה מבחינת ההיגיינה, כי בריסוס נרטב חלק ניכר של העטין כולו ;
  - נוחות, בטיחות, מהירות וקלות הביצוע, תוך בחירת מכשיר מתאים לריסוס ושימוש בריכוז תמיסה מתאים.
- עובדיה גמיל**
- במעקב אחר טיב החליבה במשק הקיבוצי התרשמתי, שטבילת הפטמות (Dipping) אחרי החליבה אינה מבוצעת כראוי מסיבות הבאות :
1. אי טבילת הפטמות בתמיסת החיטוי
    - א. ביצוע לא נכון, כלומר — אין טובלים את הפטמה בכלי התמיסה — בכוסית, אלא מצמידים אותה ליד הפטמה ;
    - ב. כמות התמיסה בכוסית מועטה לרוב ;
    - ג. ויתור על טבילת הפטמות אצל פרות בעטניות.
  2. אי נוחות
    - א. טלטול הכוסית והעברתה מפרה להברתה ;
    - ב. הכוסית מתרוקנת מהר מתוכנה וגם נשפך ממנה במרוצת החליבה ;
    - ג. בתמיסת החיטוי נרטבות גם הידיים ;
    - ד. בעיטת פרות בשעת הטבילה ;

## כללים לחליבה היגיינית

### (המלצות ועדת מימשק החליבה)

- מטרות החליבה ההיגיינית הן :
- להקטין את אוכלוסיית החידקים הנמצאים על העטין והפטמות ;
  - למנוע העברת חידקים פטוגניים מעטני פרה אחת למשניה ;
  - לסלק, או לפחות להקטין את מספר הפטוגנים שנשארו על הפטמה (בעיקר על פי הפטמה) לאחר החליבה ;
  - להקטין את אוכלוסיית החידקים שבחבירות מזהמות שעל הפטמות, ואלה שגמזאים בכלי
- החליבה (בעיקר חלקי הגומי של יחידת החליבה), על ידי החולבים וסביב הפרות בביתן החליבה. אמנם בשיטות הקיימות (מבחינת הריכוזים המקסימליים של חומרי חיטוי שאינם פוגעים ברקמת עור הפטמות והעטין) אין אפשרות לחסל באופן מוחלט את אוכלוסיית החידקים, אבל ע"י הקטנת שיעור הזיהום החיצוני של העטין והפטמות אפשר להפחית את שיעור הנגיעות בעטין פנימה.
- במידה והאמצעים ההיגייניים בחליבה מקיפים יותר, שיעורי הדבקות העטינים נמוכים יותר.

### הכללים המומלצים \* בשיטת החליבה ההיגיינית :

או נייר לכל פרה. אפשרית גם המתנה קצרה עד להרכבת המכונה.

6. הרכבת יחידת החליבה ודאגה לחליבה אחידה ותקינה.

7. הסרת הגביעים מהעטין תוך מניעת חלי-בת יתר, עד כמה שאפשר.

8. חיטוי הפטמות והעטין (מוקדם ככל האפשר) לאחר הסרת היחידה מהעטין, ע"י טבילת הפטמות או ריסוס העטין, בחומר חיטוי בדוק ובריכוזים מומלצים.

9. שטיפה עילית של יחידת החליבה בין פרה למשניה עם זרם מים חזק במשך לא פחות מ-5 שניות, באמצעים טכניים המאפשרים פעולה מהירה במינימום של עבודה וזמן.

10. רחיצה וחיטוי ידי החולבים, לפחות לאחר הוצאת צליפים ראשונים מעטין דלקתי, או לאחר טיפול בו.

11. גיקוי וחיטוי מערכת החליבה לאחר כל חליבה וטיפול שבועי יסודי בכל המערכת.

הכללים ההיגייניים הנ"ל עשויים להיות יעילים אך ורק בשילוב עם נוהגים מבוקרים של מימשק תקין, אחזקה והפעלה נכונה של מכונת החליבה, והנקודה החשובה ביותר: הדרכת צוות הרפתנים בחליבה אחידה, תקינה ומובנת, תוך דאגה ליעול תהליכי החליבה ולסגלם למכונת החליבה, כדי להשיג הספקים טובים.

ברשימה זו לא הבאנו כמה נקודות בעלות חשיבות, הקשורות במערכת החליבה ההיגיינית, כגון: תכנון מבנים מתאימים וסידורים טכניים, הדרושים להשגת הספקים בשגרת החליבה, ריי-פוד, שבילי גישה אל ביתן החליבה וסידורי כניסה ויציאה ממנו, טיפולים בדלקות קליניות ותת-קליניות, ועוד.

בהמשך נביא רשימה על חומרים ותהליכי החיטוי ברפת.

ד"ר א. שרן-רוזנצוויג,

המחלקה למחלות עטין

המכון הווטרינרי ע"ש קמרון

1. הפרות צריכות להגיע לחצר ההמתנה עם עטינים נקיים; תנאי כל יעבור בנוהלי החליבה ההיגיינית — תספורת העטינים פעמיים בשנה.

2. לפני הכנסת הפרות לביתן החליבה אפשרית רחיצה ראשונה של העטינים (pre-washing) בחצר ההמתנה ע"י התזת מים אוטומטית בזרם חזק תוך כ-10 דקות.

3. עם כניסתן למכון, הוצאת צליפים ראשונים של חלב (foremilk) בספל ביקורת בצורה נכונה \*\*

4. רחיצת העטינים ע"י התזת מים להורדת הלכלוך הגס, לפי הצורך.

5. ייבוש העטין והפטמות לפני הרכבת גביעי החליבה, באמצעות מטלית בד אינדיבידואלית

\* הכללים מומלצים על ידינו במשקים שבפיקוח המחלקה ובמסגרת תכניתנו לעזרה ראשונה למשקים שאינם בפיקוח. הם אושרו גם ע"י הוועדה למימשק החליבה שליד התאחדות מגדלי בקר.

\*\* תוך סגירת המעבר לחלב (בבסיס הפטמה) מתעלת הפטמה לבריכת החלב, כדי למנוע חזרה חלק מהחלב הראשון שבפטמה אל בריכת העטין ולצינורות האי-סוף המרכזיים הגדולים.

### מרוץ ה-1000

נערכה מעין תחרות, מי מהמשקים יעבור את מחסום האלף ליטר משווקים ביממה במחלבה.

משק נורקין הגיע ל-1,021 ליטר; אחריו מש-קיהם של שליין ובן ברק בגבולות 900 ליטר, ובנימיני ורכלבסקי ל-800 ליטר.

יש להניח שזהו מקרה ראשון שמשק משפחתי מגיע לייצור כה גבוה.

מעלון נהלל